

Talepapir

Arrangement: Samråd i Grønlandsudvalget om handlingsplanen mod racisme

Hvornår: 1. marts 2024 kl. 08:30

DET TALTE ORD GÆLDER

21. februar 2024

Sags nr. 2024 - 2343
Akt-id 2609669

Tekst:

- Først og fremmest tak for spørgsmålet om arbejdet med handlingsplanen for racisme og det særlige fokus på racisme mod grønlandere. Det er væsentlige og i nogle tilfælde også følsomme spørgsmål, som jeg er glad for at få mulighed for at drøfte i dag.
- For der er racisme og diskrimination mod grønlandere, og det udgør i mine øjne et særligt problem, som jo også har rod i det historiske forhold mellem Grønland og Danmark.
- Det problem synes jeg også, at vi skal have øje for i forbindelse med handlingsplanen mod racisme. Og derfor har vi også noteret os at både partier og interesseorganisationer, har fremhævet racisme mod grønlandere som et særligt problem, der bør indgå i den kommende handlingsplan mod racisme.

- Og jeg håber, at handlingsplanen udover konkrete initiativer kan være med til at starte en mere grundlæggende debat om de fordomme og den racisme, som grønlandere kan opleve i Danmark.
- Alle ved nok, at racismen findes. Og de fleste kender stereotyperne og fordommene, som flourerer. Men jeg tror, at mange vil blive overraskede over, hvor udbredt det er, og hvor voldsomt det kan opleves.
- Under et besøg i september i Grønland talte jeg med grønlandske unge, der tidligere har været på efterskoleophold i Danmark. De fortalte om den racisme, de har oplevet, og hvordan det påvirkede dem.
- Hvordan et efterskoleår, der skulle være fyldt med gode oplevelser og nye venskaber, også bar præg af fordomme og racisme.
- Det synes jeg, at vi har et fælles ansvar for at tale mere om og handle på. Både fordi racisme ikke hører hjemme i Danmark, men også fordi vi i mine øjne har

en særlig forpligtelse til at sørge for, at alle i rigsfællesskabet bliver behandlet ordentligt. Uanset hvilken del af kongeriget de stammer fra.

- Og så vil jeg vende mig til selve samrådsspørgsmålet, og hvorfor handlingsplanen endnu ikke er offentliggjort.
- Jeg forstår utålmodigheden, og handlingsplanen mod racisme er på vej.
- Der er sket meget, siden aftalen om handlingsplanen mod racisme blev indgået. Vi har haft et folketingsvalg fulgt af en lang regeringsdannelse. Landet har fået ny regering, og der har efterfølgende været en proces for at finde ud af, hvilke opgaver der fortsat skal prioriteres, og hvordan de fordeles.
- Det har også gjort sig gældende for handlingsplanen, der i sommeren 2023 blev overdraget fra Justitsministeriet til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

- Det har betydet, at processen med handlingsplanen mod racisme er blevet forsinket. Men jeg kan forsikre om, at arbejdet ikke har ligget stille i mit ministerium. Vi er således i den sidste fase, hvor jeg også forventer, at folketingets partier – og ikke mindst de grønlandske folketingsmedlemmer – vil blive inddraget.
- Det er et arbejde, der har taget tid – og jeg vil gerne medgive, at den samlede tid nok også har været for lange. Både fordi der som nævnt har været et valg, men også fordi arbejdet kræver koordination med en lang række ministerier.
- Men nu er arbejdet altså i sin sidste fase, og jeg forventer at kunne offentliggøre handlingsplanen i første halvdel af 2024.
- Jeg vil også nævne, at der i det indledende arbejde med udarbejdelsen af handlingsplanen mod racisme har været afholdt et lyttemøde, der gav interesseorganisationer mulighed for at komme med forslag til indholdet. Syv af de 19 inviterede interesseorganisationer arbejdede med grønslænderes rettigheder og vilkår. Blandt

andet var *De grønlandske huse, Foreningen Grønlandske børn* og *Avalak (Forening for grønlandske studerende)* med til mødet – for blot at nævne nogle få.

- Og jeg forventer også, at de pågældende interesseorganisationer inden offentliggørelsen vil blive orienteret på ny om initiativerne og handlingsplanens endelige udformning.
- Når det så er sagt, så er det ambitionen, at indsatsen for at bekæmpe racisme – herunder mod grønlandere – ikke er slut med offentliggørelsen af handlingsplanen. Det er ambitionen at have en løbende dialog med relevante samarbejdspartnere om status på implementeringen af handlingsplanen.
- For sandheden er, at arbejdet med at bekæmpe racisme jo skal udkæmpes hver eneste dag og i et meget bredt samarbejde med alle dele af samfundet.

- Regeringen har endnu ikke lagt sig endelig fast på handlingsplanens indhold, og derfor er det heller ikke

muligt nærmere at redegøre for i dag, hvordan og i hvilket omfang initiativerne vil lægge sig tæt på af anbefalingerne fra FN's særlige rapportør for oprindelige folks rettigheder.

- Men regeringen har selvfølgelig noteret sig anbefalingerne, også i forbindelse med arbejdet med handlingsplanen.
- Jeg vil samtidig bemærke, at området generelt og anbefalingerne specifikt skal behandles med respekt for, at det er komplicerede forhold, og rigtig mange af dem går på tværs af mange fagområder.

- Til sidst vil jeg gerne understrege, at der ikke må herske tvivl om, at forhold mellem Grønland og Danmark har høj prioritet for regeringen.
- Der er brug for ligeværdighed og respekt i rigsfællesskabet.

- Og vi har allerede taget skridt i den rigtige retning. Blandt andet med den historiske udredning af det historiske forhold, som regeringen og Naalakkersuisut (Grønlands selvstyre) har iværksat, som gerne skal skabe forudsætninger for forsoning med fortiden.
- Og et af de næste skridt er handlingsplanen mod racisme, som jeg ser frem til at drøfte med Folketingets partier og ikke mindst medlemmerne valgt i Grønland.
- Tak for ordet.